

den, Ministeren beklager i den Grad, at han absolut maa have en Grundlovsforandring mod Folkethingets Indflydelse paa Udviklingen af vor Statshusholdning.

Siden jeg forlader dette Affnit, skal jeg endnu fremsætte en anden Hovedbetragtning. De have hørt saa ofte sige, og de kunne nu ogsaa høre det i ethvert Pastorat af Præster og Bisper, at det nuværende Folkething er et Bolværk imod Forsvarsvæsenets Udvikling, at det er saa materielt fundet og har saa lidt. Die for de forskellige og navnlig for denne saare vigtige Sags Udvikling, at det i saa væsentlig Grad kniber og navnlig overfor dette Ministerium har knebet saa meget med Hensyn til denne vigtige Sag. De kunne se lange Udviklinger fra Forsvarsfolk og navnlig fra Officerer om Betydningen af Befæstningsvæsenets Udvikling, der dog ikke ere bilagte med Besliser — ved de Prøver, de have gjort ved deres Øvelser og Krigsspil og deslige — for hvad denne Sag overhovedet har at bethede. De ville derimod forgjæves søge efter nogen Statistik over de Udgifter, som man gennem Aaringer f. Ex. de sidste 40 Aar eller saa, har bevilget fra Rigsdagen og Rigsraadet osv. til Krigsudgifter. Man ser, at disse Præster og Officerer, som have det særlige Diemed at nedsætte Folkethinget med Hensyn til dets Stilling lige overfor Forsvarsvæsenet, aldrig indlade sig paa det finantzielle Spørgsmaal, af den simple Grund, at dersom de vidste Noget om det og skulde fremstille det sandfærdigt, vilde det blive en Anklage imod dem, og i Øvrigt af den Grund, at de vel sagtens ikke vide nogen Bested om de Forhold, men ledes kun af Følelsen. Lad os en Gang opgive de Herrer nogle Tal, og vi sige da til dem: Til Krigsvæsenet for det samlede Monarki blev der i Aarene fra 1841—1ste April 1851, Krigsudgifterne fraregnete, bevilget aarlig i Gjennemsnit 8,149,000 Kr., deraf $\frac{3}{5}$ for Kongerigets Vedkommende: 4,889,000 Kr. I det andet Tidrum, fra 1853—64, blev der bevilget — og det var navnlig af Rigsraadet og altsaa slet ikke af Folkethinget, slet ikke af den nedrige Almue og dens Mænd — 13,878,000 Kr. til det hele Monarki, det svarer for Kongerigets Vedkommende til 8,328,000 Kr. Under det 3die Affnit fra 1865—75 vare Udgifterne, Krigsudgifterne fraregnete, alene for Kongerigets Vedkommende gjennemsnitlig 12,723,000 Kr., og i det 4de Affnit, denne beundrede nye Tid fra 1875, da have vi udgivet 16,219,000 Kr. Heri er indbefattet baade Krigs- og Marineministeriet og alle disse halv-krigsministerielle Brancher, som

Jyrvæsenet og Lodsævæsenet, men Spørgsmaalet er jo ikke om nøjagtig Udregning af alt dette, det er kun for at give et Billede af Fremskridtet. Altsaa, der er for Kongerigets Vedkommende udgivet ca. 5,000,000 Kr. aarlig til Krigsudgifter til Sø og Land i det sidste Affnit af Absolutismen, ca. $8\frac{1}{2}$ Mill. i den nationalliberale Periode, ca. $12\frac{3}{4}$ Mill. i den Grev Frijs'ske Periode og ca. $16\frac{1}{4}$ Million i denne sidste Periode. Saa vidt ere vi naaede i den sidste Periode, og dog høre vi de kjære uvidende Mennesker og andre Folk, som have særlig venlige Ord til Folkethinget, strige op om, hvor rædsomt det er, at vi Intet ville bevilge til Forsvaret, og de vide ikke, hvilke Ord de, belærte af dertil hensigtsmæssige Organer, som det nuværende System forstaar at holde, skulle udtale, eller hvilke nedrige og beskjæmmende Domme de skulle sælde over Folkethinget i den Henseende og ikke blot over Folkethinget, men ofte saa over hin saa over denne Folkethingsmand. Lad os da sige til dem: Ja, Sandheden er dog vist den, at vi have brugt for Meget til det efter de nuværende Konjunkturer i Landet, og i alt Fald har der jo under den Estrup'ske Periode — jeg tør vel nok bruge Navnet i denne Forbindelse — i Gjennemsnit været bevilget over det Tredobbelte af, hvad Kongeriget alene udgav under Christian VIII til Forsvarsvæsenet, og der har været bevilget henved fire Millioner i Gjennemsnit mere end i det foregaaende Affnit — Ministerierne Frijs, Holstein, Klein — nei ikke Klein, men Jonnesbech, dog det falder nok omtrent ud paa et — og omtrent det Dobbelte af, hvad der blev udgivet af det virkelig dannede, patriotiske, ophyste Rigsraad, hvor Landets ædleste, mest fritdannede og varmtfølende Mænd havde Sæde — dette firfjendstyve Mands Raad, Eliten af hele Monarkiets Glands, det fineste Uddrag! — Vi have bevilget omtrent det Dobbelte af, hvad det udgav for Kongerigets Vedkommende til Militærudgifter, jeg tror, det er værd at overveie dette og tage Sammenligning af den økonomiske Stilling overhovedet i Landet med Hensyn til dette Forhold. Jeg tror, at Krigsministeren kunde have særlig godt af at studere disse Forhold noget. Han er vist i den Henseende kommet noget hovedfulds ind i sit ny Embede. Hvis han rigtig havde faaet Die paa, hvorledes Folkethingets Stilling har været, havde han mulig dog næppe været saa rask med at bunse paa Provisoriet for at faae forøget sine militære Bevillinger, og navnlig havde han vist ikke skaffet sig paa forventet Tillægsbevilling 100,000 Kr. til et Diemed, som han naturligvis maatte være nøie vidende om aldrig til Rigsdagens Billigelse. Han maatte